

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA : a »Képes Világlap«-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
UGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A Körös kanyarulat aláolmása.

Lapunk legutóbbi számában vezető helyen foglalkoztunk a Körös kanyarulattal és rámutattunk arra nagy veszedelemre, mely Kunszentmárton községét érheti, ha a part aláomlik. Felhívtuk egyben az illetékes tényezők figyelmét a gyors segítségre, mert a Körös-part egyre fogy és így a veszedelemtől minden pillanatban tarthatunk.

A Körös kanyarulatra vonatkozólag, illetékes helyről a következő értesülést kaptuk:

«A folyammérnöki hivatal már régebb idő óta figyelemmel kíséri a kunszentmártoni Körös-part állapotát s ez ügyben a szükséges intézkedéseket meg is tette. A tél folyamán a kivételes nagy árvizek, majd a jégjárás a felvételek megejtését megakadályozván, a jelenlegi kis víz bekövetkeztével a tervezet elkészítéséhez szükséges felvételeket megejtette s annak alapján a mederszabályozás tervezete is elkészült. E terv igen rövid időn belül a miniszterium elé kerül, mely a bajok orvoslásáról kellő időben gondoskodni fog, így tehát a kunszentmártoni Körös kanyarulat hamarosan ki lesz köveze és így el lesz hárítva a cikkben vázolt veszedelem.»

Örömmel közöljük a szives felvilágosítást, mert látjuk, hogy nemcsak mi vettük észre a Körös kanyarulat rossz állapotát, hanem észrevette azt a folyammérnöki hivatal is és gondoskodott a megfelelő intézkedésekről. Évek óta figyel a bökényi kirendeltség a Körös kanyarulatot és látja a helyzet tarthatatlan voltát, elkészítette a megfelelő terveket és költségvetést. Ezek a miniszterium elé kerülnek jóváhagyás végett és a jóváhagyás után hozzáfognak a kunszentmártoniakat megnyugtató meder kikövezéshez.

Nem lehet tehát panaszkodni a folyammérnöki hivatal ellen, mely kötelességét teljesítette, pontosan, kellő időre

elkészítvén a terveket, melyeknek megvalósítása van hivatva segíteni a bekövetkezendő bajon. Igaz, jobb volna, ha már a jóváhagyott tervek itt volnának és köveznék a Körös-partot, azonban a meglévő állapottal is nagyon meg lehetünk elégedve, mert most már alapos a reményünk, hogy a Körös-meder ki lesz köveze és nem sokáig kell félnünk a part aláomlásától.

Ami a part aláomlását illeti, e tekintetben is megnyugtató kijelentést kaptunk. Közvetlen veszedelemtől tartanunk nem kell. A part oly erős, hogy a víz nyomását könnyen kibírja, hosszú időnek kell lefolyni, míg a folyóvíz a kőgátig elér, ahol az erős téglafal minden tekintetben ellentáll a víz beszivárgásának. Tehát a Körös-parti házak nem fognak hamarosan elsüllyedni, mert a folyóvíznek nem lesz alkalma a kőgátig hatolni, minthogy a meder nem sokára ki lesz köveze.

Nincs tehát okuk a Körös-part lakóinak a közvetlen veszedelemtől félni, nincs okuk rettegni, mert a folyammérnöki hivatal alaposan megvizsgálta a kanyarulatot és megállapította, hogy veszedelemtől, illetve a körös-part beomlásától ezidőszert tartani nem kell. Elrendelte egyben, hogy a Körös kanyarulat, a kikövezésig, állandóan mérnöki megfigyelés alatt álljon.

A folyammérnöki hivatal intézkedése megnyugtatta a kunszentmártoniakat. Mindazonáltal kívánatos, hogy a terv, vagyis a kanyarulat kikövezése minél előbb végrehajtsák, mert ha késik is a veszedelem, de nem mulik. Hiába írjuk újságunkban, hogy a part elég erős, a közönség csak fél, mert a kanyarulat elijesztő képet nyújt. — Addig nem lesz nyugodt a Körös-part lakó, míg a víz medre ki nem lesz köveze.

A folyammérnöki hivatal megtette kötelességét, most már csak a miniszterium sürgős jóváhagyását kell kieszaközlünk, hogy a Körös-meder minél előbb ki legyen köveze és ezáltal megszűnjön a part beomlás szörnyű veszedelme.

Tanító-gyűlés.

A tiszai alsó-járás tanítói f. hó 21-én tartottak meg rendes évi gyűlésüket Kunszentmártonban, a központi nagysiskolánál. A nagy számban megjelent tanítón és tanítónőn kívül részt vettek a gyűlésen: vármegyénk kir. tanfelügyelője is, továbbá a járási főszolgabíró, az áll. iskolák gondnoksági elnöke, községünk főjegyzője és főbírója, több gondnoksági tag, valamint a helybeli polgári iskola tanári testülete.

Horeczky Béla magas szárnyalású elnöki megnyitója, a múlt évi czibakházai gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és a különböző tárgyu elnöki előterjesztés befejeztével Huber Béla érkezett a magyar helyesírásról és a nagy betűkről. Fejtegetését a járáskör érdeklődéssel hallgatta és elismerésben részesítette.

Stark Béla a tanítói nyugdíj-revizio szükségességét és megoldási módját tárgyalta. A tárgynak helyes beállítása és minden oldalú megvilágítása után a tanítószag azt határozta, hogy a törvénybe iktatott állami tisztviselői minőségéből kifolyólag áll. tisztviselői nyugdíjra aspirál.

Ezután Rényi Albert tartott igen értékes gyakorlati tanítást az ábrázoló geometriából. Előadásáért a kör köszönetet szavazott.

Majd Országh Pál helybeli és Merk Andor tiszakürti tanítók bírálgatták a népisiskolák számára irt olvasókönyveket jószáguk és hasznavehetőségük szerint. Országh Pál remek kritikáját a gyűlés feszült figyelemmel kísérte és frenetikus éljenzéssel, helyesléssel fogadta. Maga a kir. tanfelügyelő is oly elragadtatással nyilatkozott róla, hogy az egybegyűlt tanítószag nemcsak a tanügyi lapokban való közétételét és széles körben terjesztését, hanem az általa ajánlott könyvek bevezetését és használatát is elhatározta.

A jövő értekezlet helyének és tárgysorozatának megállapítása után a gyűlés véget ért.

Nem lesz többé nedves lakás!

Nem lesz többé nedves pince!

mert a »BIBER« absolut vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét.

»BIBER«-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést.

»BIBER« megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdést is.

Prospektust, használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad A »BIBER-MŰVEK« EGYEDÁRUSÍTÓJA:

Weisz Testvérek gőzmalom, gőzfűrés és fakereskedés Kunszentmártonban.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1913. május hó 21. napján, szerdán d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlés sok képviselőt vonzott fel a község-házára, mert a gyűlés elején választás volt és itt volt a járás főszolgabírája is. A főszolgabíró a választás után eltávozott, de vele együtt eltávozott a képviselők nagyrésze is és a gyűlés további része a megszokott szürkeségben és álomosságban folyt le. Nem volt semmi izgalom, még a községi tűzrendészeti szabályrendelet sem izgatta képviselőinket, mely pedig szigorú szabályokat állít fel a tűzrendészet érdekében. Elfogadott a képviselőtestület mindent szó és vita nélkül.

Tudósításunk a következő:

Toldi Antal közigazgatási segédjegyzőnket Mesterszállás község még február havában jegyzővé választotta meg. Azóta Toldi öröke betöltésre vár és a járási főszolgabíró a segédjegyző választást e hó 21-ére tűzte ki. A segédjegyző állásra egyetlen pályázó akadt, Beszédes Dezső adóügyi segédjegyzőnk, kit a képviselőtestület egyhangulag választott meg a nagyobb jövedelmű, de terhesebb állásra. Beszédes már öt éve működik Kunszentmártonban és eddigi hivatalos működésével előjárói teljes mértékben meg voltak elégedve.

Az 1914. évi esküdtszéki tagok összeírására a képviselőtestület Kovács S. Lukács, Mátray Nándor és M. Kovács István képviselőket küldte ki.

A járási mezőgazdasági bizottság felhívta Kunszentmárton községet, hogy a meglévő állományhoz még két tenyészbikát és két darab kant szerezzen be. Minthogy Kunszentmárton község tehén-állománya ezidő szerint csaknem teljesen piros-tarka tehenekből áll, ezért a képviselőtestület a tenyész-állatok beszerzése feletti határozathozatalt későbbre halasztotta, amikor is dönteni fog a felett, hogy magyar, vagy pedig piros-tarka tenyész-állatokat fog beszerezni.

Az előjáróság jelentést tett, hogy a *Körös hidat javíttatja*, mert a deszkái már olyan kórhadtak voltak, hogy veszélytől kellett tartani. A kijavítás előreláthatólag 10-15000 koronába kerül, mely a hid-alapot fogja terhelni. A képviselőtestület tudomásul vette.

A „Polgári Olvasókör“ épületét egy szobával kiakarja toldani és kérte a képviselőtestületet, hogy azt neki engedje meg. A képviselőtestület készséggel megadta a Polgári Körnek az engedélyt a továbbépítésre.

Kunszentmárton község kérvénnyel fordult a kir. p.-ügyigazgatósághoz, hogy a borítal és husfogyasztás évi bérösszegéből valamilyen összeget engedjen le, mert az évi bérösszeg Kunszentmárton községre aránytalanul sok. A pénzügyigazgatóság arról értesítette a képviselőtestületet, hogy a borítal és husfogyasztás évi bérösszegéből mit sem hajlandó leengedni.

A tűzoltótestület három darab mászólétra beszerzésére kért engedélyt a képviselőtestülettől. A képviselőtestület megengedte, hogy a tűzoltóság 3 darab mászólétrát szerezzen be a tűzoltó-alapból.

Harsányi Gusztáv irnok 50 korona előleget kapott, ellenben a rendőröket fizetés-emelés iránti kérelmükkel elutasította a képviselőtestület.

Ifj. Tomonyicka József és neje a régi virágkert helyén 283 □-öl területű ingatlant kértek a képviselőtestülettől, négyszögölenként 10 koronájával. A képviselőtestület a véteit elfogadja és utasítja az előjáróságot a szerződés megkötésére.

Több utcaszabályozási ügyet tárgyalt még a képviselőtestület.

Egyről-másról.

(A villamvilágítás. — A gyűlésen.)

Híába, az égiek beleavatkoztak Kunszentmárton község dolgába és amiről álmodni sem mertünk, létesül, megvalósul. Azért, hogy a XX-ik században élünk, csoda történhet Kunszentmártonban is és a fagygyertya átváltozik szép, ragyogó villamos körtévé, a sötét éjben árasztva nappali fényt.

Öcsöd és Kunszentmárton szövetkeztek a villamvilágításra, Ketten csinálják meg a villamtelepet, mely Öcsödöt és Kunszentmárton községet világítja. Örülünk a két község szövetkezésének, mert ez a szövetkezés mindkét községet a haladás útjára tereli és mindkét község fejlődni fog.

Meg lesz tehát a régen óhajtott villamvilágítás. Sokaknak az álma teljesedni fog. Öcsöd és Kunszentmárton egyesült erővel megalkot egy nagy művet, melyre mindenik község egy maga képtelen, gyenge lett volna. De így közösen könnyen megy a dolog.

Egy év múlva a terv tetet fog ölteni és Kunszentmárton utcái éjjelenként fényárban usznak. A büszke kunok pedig a nagy fény láttára mellüket verik és sóhajtoznak: Óh, mit szólnának ehhez őseink, ha feltámadnának.

Rosz az idő, fáj a rheumás láb, az ember hangulata is rossz. Bántja az embert minden. Miért esik az eső? miért nem süt a nap? Semmi sem esik ilyenkor jól, az étel sós, az ujságcikk buta, a szónok beszéde értelmetlen. Gunyolódik a göthős, rheumás beteg és szidja azt a nyomorult világot.

Legyünk mi is most egy kicsit epések és szidjuk a világot, rágalmazzunk.

Azt mondják, hogy egy nagy férfi, valami gyűlésen nem engedett indítványához szólni senkit.

Elállt a lélegzet mindenkiben, mondjuk, megállt az ütő minden emberben. Eltiltani valakit a szólás jogától? Hát lehet ez? Hol élünk? Muszkaországban? Szibériába? Hol a szólásszabadság?

Nagy lett a lehangoltság, hiszen azért gyűlés a gyűlés, hogy ott beszéljenek, határozati javaslatokat okoljanak meg és fogadjanak el. És nem beszélhet senki, mert a nagy férfi nem engedte meg.

Vajjon miért?

Talán azért, mert nem remélte, hogy valaki okosan hozzá tud szólni indítványához? Dehogy!!

Azért, mert tudta, hogy indítványát senki sem fogadja el.

Igy aztán indítványa hozzászólás és szavazás nélkül egyhangulag el lett fogadva.

NESTLÉ FÉLE

régbevált GYERMEKISZT

a legjobb és legolcsóbb

DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN

Próbadobozt ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 88

Hirek.

Kunszentmárton, május 25.

TARKA IZÉK.

Valami Pál mén
a kun kövezet
kellő közepén.

Mén... Mén... Egyedül.
Mély gondba merül:
Azon gondolkozik
az ebadtát,
hogy —
olyan eredeti
spanyolviaszt
ebbe a
tőkfaluba
senki se
használ,
mint — ő!

Valami Pál mén.
Senki Pál meg jön,
s mert hat ő — senki,
illendően köszön
a kun kövezet
kellő közepén
haladó
Valami Pálnak.

Senki Pál köszön,
de Valami Pál, —
kinek rendíthetetlenül
magasan hordott
orrcimpáját
Senki Pál
egy forint tizenhét
krajcáros nem éppen
új kalapja volt szemtelen
érinteni, —
a köszöntést nem
veszi észre,
mén tovább, tovább!
És gondolkodik a
Zeppelin LX kormányozható
léghajó magassági
csavarának csavarhatóságáról,
meg az ő
csepegő,
füst nélküli
égő
spanyolviaszáról!

S ez így megy százszor,
minden nem kívánt
találkozásakor.
Mennek, mennek a
Valami Pálok,
s ha a Tisza Pista
szent komornyikja
nevében üdvözlőd is,
csak mennek, mennek,
s magukban jót nevetnek
a Senki Pálok butaságán.

Milyen jó, hogy nálunk,
ha egymásra találunk,
azt se tudjuk,
hogy boruljunk
egymás szerelmes nyakába!

Mert ez a kis hecc,
nem itt esett
ám meg,
hanem egy,
ugynevezett
Délafrikai pápua-telepen,
ahol a szercesen
törzsfők kegyetlen
önkényének,
miveltenségének,
otromba kerekai görögnek;
ahol az emberek,
hogy őszinte legyenek:
felfelé nyálnak,
lefelé köpnek!
(Hogy mindenki megértse:
szeretnek többnek látszani,
mint amik!)

Senki Pál unokahúgának har-
madizen való unokaöccse.

— **Személyi hírek.** A holnapi nap folyamán Kunszentmártonba érkeznek Hámán András főesperes, t. kanonok és maklári plebános, Énekes János törökszentmiklósi plebános, dr. Fröhner János dévaványai plebános és esperes, dr. Dambrowszky József egri jogtanár és szentszéki ügyész és dr. Nagy Ottó járási főszolgabíró a Mezey István kántor elleni fegyelmi tárgyalásra. A fegyelmi tárgyalás e hó 27-én, kedden reggel kezdődik a község háza tanácstermében, amelyen a patronus községet dr. Kovács József ügyvéd, községi képviselő képviseli.

— **Esküvő.** Fényes esküvő volt Kunszentmártonban e hó 22-én, Urnapján. Ekkor esküdött örök hűséget Sváby Sárának, Sváby Lajos és neje Nagy Emília bájos és szeretetreméltó leányának Balog Béla szelevényi nagybirtokos. A bájos menyasszonyt jázminnal és labda ózsával gyönyörűen feldíszített kocsin hozták a község házára, hol a polgári esketés folyt le. A polgári házasságkötést dr. Nagy Ottó járásunk főszolgabírójára végezte, ki az aktus után szép beszéddel üdvözölte a fiatal párt. Ezután a templomba ment a menet, ahol Dósa József plebános előtt folyt le a házasságkötés egyházi része. Tanúk voltak Nagy Géza takarékpénztári igazgató, nagybirtokos és Kelemen Imre szelevényi főjegyző. A lakodalmas menetben ott láttuk Busa Ákos árvaszéki elnököt, dr. Nagy Ottó járási főszolgabírót nejevel, dr. Szénassy Lajos tb. főszolgabírót nejevel. Este dr. Sváby Lajos házában vacsora volt az új pár tiszteletére.

— **Hivatalvizsgálat.** Magyar Miklós kir. tanácsos pénzügyigazgató, folyó hó 18. 19 és 20-án a kunszentmártoni kir. adóhivatal vizsgáta meg, hol mindent a legnagyobb rendben talált és távozásakor teljes meglegedését fejezte ki a tapasztalt rend felett.

— **Értekezlet a világitás ügyében.** Megirtuk lapunkban, hogy Öcsöd község átiratot intézett Kunszentmárton községhez, hogy a villamvilágitás felállítása tárgyában készséggel támogattja és a teendők megbeszélése végett küldöttséget meneszt Kunszentmártonba.

Öcsöd küldöttsége, mely Golián Lajos főjegyzőből, Mészáros Demeter, Fejes Béla és Kelemen Sándor képviselőkből állott, e hó 19-én, hétfőn délután kereste fel előjáróságunkat és egész délután tartó tanácskozáson egyöntetű megállapodásra jutottak. A kiküldöttek megállapították Kunszentmárton és Öcsöd község által kibocsátandó versenytárgyalási hirdetmény szövegét és egybenhangzóan elhatározták, hogy a versenytárgyalási hirdetményt tudomásul vétel végett mindkét község képviselőtestületének bemutatják és ezt Kunszentmárton község a közszállítási szabályrendeletben megjelölt módon közzé teszi. Az ajánlatok felbontását pedig általuk közösen választandó szakértővel szintén közösen fogják eszközölni.

Most már Kunszentmárton község előjáróságán van a sor, hogy a versenytárgyalási hirdetményt minél előbb bocsássa ki, hogy a versenytárgyalás is minél-előbb megejthető legyen. Ne késlekedjünk, ne halogassuk az ügyet, hiszen érzi mindenki Kunszentmártonban, hogy a villamvilágitásra milyen égető szükség van. Most már Öcsöd község is velünk van, a terheket is könnyebben bírjuk. A pénzügyi helyzet is napról-napra javul, nincs tehát okunk, hogy a világitással még tovább várakozzunk. Amire egy községnek szüksége van, azt, ha török-szakad, de meg kell csinálni. Gondoljunk a bekövetkezendő sötét téli időkre, amikor egyetlenegy lámpa sem ég Kunszentmárton városába, ugye milyen borzalmas az. Minél előbb fogunk e

vallalathoz, annál hamarabb létesül, de ha huzzuk, halogatjuk, elposványosodik az. Előre tehát. Csináljuk meg mielőbb a villamvilágitást, ezek és ezek fogják áldani ezért a vezetőket.

— **Gondnoksági ülés.** A kunszentmártoni állami elemi népiskolai gondnokság 1913 május hó 28-án, szerdán délután 4 órakor, a központi iskola tanácstermében tartja rendes ülését.

— **Az új vásártér helytelen beosztása.** Az új vásártéren most volt a harmadik országos vásár megtartva. Eddig azért nem irtunk annak helytelen beosztásáról, mert azt hittük, hogy az azt rendező bizottság — látva, hogy az első beosztás helytelen — intézkedni fog. De mivel az nem történt meg, a helybeli iparosok és kereskedők nevében kérjük a bizottságot, hogy azt sürgősen rendezze. A több apróbb helytelenség között kiemelendő az, hogy a vásártér legnagyobb forgalmihelyét s az ugynevezett délutáni korzó-t nem a helybeli kereskedők és iparosok, hanem a vidéki kanalas és késes tótok, stb. foglalják el. Nem tartjuk azt megengedhetőnek a helybeli adófizetőkkel szemben. Változtatni kell a beosztáson azért is, hogy a kőuton a vidékről kocsin és gyalogosan beérkező idegenek egyenesen beláthassanak egyik vagy másik szakmának a sorába, hogy könnyebben rátaláljanak arra a cikkre, amit keresnek, mert sokszor megtörténik, hogy a falusi, tanyai ember anélkül tér haza, amit pedig legszükségesebb lett volna beszereznie.

— **Vasuti gyűlés.** A pusztatényő — kunszentmártoni helyi érdekű vasút részvénytársaság rendes évi közgyűlését folyó év június hó 14-én délelőtt 9¹/₂ órakor tartja meg Szolnokon a megyeszékház tanácskozó termében. A gyűlésre vonatkozó hirdetményt lapunk jövő számában hozzuk.

— **Háziállataink csontlágylása.** Falka számra hullottak el múlt évben a malacok csontgyuladásban. Ez a betegség, a mely úgy jön létre hogy a takarmányul felhasznált növényekben nem lévén elegendő foszfor-savas mész, az állati szervezet előszedi a csontokban már lerakodott foszfor-savas meszet, hogy azt táplálkozására felhasználja és így a csontok ellágyulnak, megbetegednek. Védekeznek úgy, hogy az iszapolt krétát, vagy mesterséges foszfor-savas meszet etetnek velük, de ez nem pótolhatja a takarmányokból esetleg hiányzó foszfor-savas meszet, ellenben a takarmányban levő foszfor-savas mész sokkalta könnyebben emészthető. Éppen ezért újabb időben igen nagy súlyt helyeznek arra, hogy a rétek és legelők fűterméseinek foszfor-sav és mész tartalmát műtrágyákkal emelték, mert azt tapasztalták, hogy a foszfor-savas mészben gazdag talajon olyan takarmány terem, a melynek foszfor-sav és mész tartalma nagy. Ezirányban Németországban végzett kísérletek bizonyítják, hogy a szuperfoszfáttal megrágyázott rétről lekerülő szénában 60—80 %-al emelkedett annak foszfor-savas mész tartalma. A rétek műtrágyázása tehát nem csupán a széna mennyiségét fokozza, hanem minőségére is rendkívül kedvező befolyással van, mert az ilyen rétekről nyert széna ásványi anyagokban gazdagabb lesz, az abból táplálkozó állatok egészségesebbek, gyorsabban fejlődnek. Arról persze nem is beszélünk, hogy a takarmányból a műtrágyázás következtében bőven terem s nem kell az állatot koplaltatni.

— **Pórljárt cigány.** Egy cigány kupec barátságos társalgás közben kilopta egy fiatal gazdálkodó tárcájá a zsebéből a múlt heti vásáron, de oly szerencsétlenül, hogy észrevették. A cigány futásnak erendit, keresztül-kasul mindenben, beszaladt a sátrakba, belevetette magát a cserépedény közé, de az óriási néptömeg folyton utána, ütötték-verték, késsel is szurkálták, míg a csendőrök közbe nem léptek. A tárcát futásközben visszadobta, a fiatal gazda azt meg is kapta, de az edényesek kárát csak a nagyharang fizeti meg.

— **Juniális az erdőben.** A kunszentmártoni iparos ifjak önképző egylete a jövő hó 15-én s ha akkor rossz idő lesz 22-én, a felső-erdőben, esetleg a Körös szálló nagy termében néptünnepélyvel egybekötött „Juniális” és cseresznye szüretet rendez. A közönséget szórakoztató ünnepély az egylet helyiségéből, d. u. 2 órakor való levonulással kezdődik, melyet az erdőben a mulatságot rendező bizottság által igen elmésen össze állított program követ, Nagy a készülődés s nagy az érdeklődés is. — Meghívók később bocsájtatnak ki.

— **Pályázat internátusba való felvételre.** A Dmke makói diákotthonába 1913—14. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 40, beiratási-, orvosi-, butorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai, születési és I. osztályu tanulóknál újraoltási bizonyítvánnyal felszerelve 1913. évi július 10. napjáig adandók be a Dmke makói diákotthonának felügyelő-bizottságánál. — Részletes prospektussal kívánatra készséggel szolgál a diákotthon igazgatósága Makón.

— **Barkácsolás üzésének korlátozása.** Nap-nap után általános a panasz a képesített iparosok részéről, a barkácsolással foglalkozó egyének tulkapásai miatt, mert olyan munkák készítését is elvállalják, amelyet csak képesített iparosoknak van joguk elvállalni. Az előjáróság e tárgyban a debreczeni iparkamara véleményét kérte ki. A kamara értesítése szerint a barkácsolás körébe csak a kemencék, katlanok, tűzhelyek tapasztása, valamint gyermekjáték koscsik, kisszékek, szénvonók stb. háziiparszerű készítése tartozik. Házak meszelése, ólak, kerítések készítése, épület javítási munkálatok, a kisebb kőmives és ácsiparágak körébe tartoznak, így ezen munkák végzésére csakis képesítéssel bíró kőmives és ácsmester jogosult. A barkácsolás, mint háziiparszerű foglalkozás, az ipartörvény vonatkozása alá eső tevékenységnek, nem tekinthető, így arra iparigazolvány sem adható. A barkácsolók által tett, bármiféle címen (napszámos) elvállalt épület javítási építési stb. munkák elkészítésétől mindenkor a legszigorubbant eltiltandók.

— **Vásár.** Amint megjósoltuk, a május 18-iki vásár a varakozáson felül a legjobban sikerült. Az időjárás a legkedvezőbb volt, nem volt sem por, sem tulságos meleg, így népeségre ez a vásárunk vezet az összes országos vásárok között. A felhajtás nagy volt, különösen ló és szarvasmarha. A vétel azonban nem volt valami élénk, mi a rossz pénzügyi viszonyok bizonyítéka. Felhajtott szarvasmarha 1316, ló 2046, juh 2205 és sertés 1106 darab. Eladatott szarvasmarha 725, ló 271, juh 239 és sertés 526 darab. — A vásári helypénzszedésből befolyt a község pénztárába 1104 korona 24 fillér.

— **Vége a háborúnak.** Amint biztos forrásból értesülünk, a kivételes tényleges szolgáltra behívott katonák szabadságolása megkezdődött, már sokan haza is jöttek, de e hó végére a behívott katonák legnagyobb része itthon lesz.

— **A piszke és ribizli veszedelme.** A f. évben a köszméte (piszke) és ribizli bokrokat a járás több községében nagymértékben megtámadta a lisztharman nevű gomba és a hernyó. Az egri vincellér iskola igazgatósága a helyszínen megejtett vizsgálat eredményéhez képest az ellene való védekezést a következőkben ajánlja: — A lisztharmanattal megtámadott beteges vesszőket legcélszerűbb levágni és helyben elégetni; a töveket pedig 2—3 %-os bordói oldattal megpermetezni. — A töveket tehát kiirtani nem szükséges. — Jónak tapasztaltatott megelőző intézkedésként az az eljárás, hogy a töveket már február hónapban megpermetez-

zük 5 %-os bordói oldattal s a tavasz és nyár folyamán ezen permetezést 2—3 %-os bordói oldattal megismételjük. A kénmáj-oldattal való permetezés nem bizonyult célszerűnek. A hernyó ellen pedig akként védekezünk, hogy a bokrokat akkor, amidőn a termés még kevésbé fejlett, avagy már lezsedve van, bőven megpermetezzük, 3—4 %-os dohány-oldattal, vagy petróleum-emulsióval akként, hogy a permet a hernyókat is érje. Gyümölcsérés előtt azonban pár héttel már nem ajánlható ez az eljárás, mert a bogyo dohány-, vagy petróleum-izű lenne. A védekezésnek másik módja az, hogy tavasszal, amikor a hernyók még kicsinyek, a bokrokat estefelé, vagyis éjjelre megpermetezzük tiszta vízzel és nyomban utána oltatlan mézport és hamuport hintünk vagy fujtatunk rá. A bokrokat azután öntöző kanna-val lemossuk, mire a hernyók elpusztulva hullnak le a földre. Célszerűnek mutatkozik a bokrok alját tölve jó mélyen felforgatni.

— **Közszemle.** Az előjáróság az 1913. évi házádkivetési lajstromot május hó 24. napjától május hó 31. napjáig terjedő 8 napon át a község házában közszemlére teszi ki azzal a figyelmeztetéssel, hogy a lajstrom kitételének a felelősségi határidő megállapítására az 1909. évi XL. törvénycikk 13. §-a értelmében kihatása nincs, mert a közszemlére való kitétel csupán az adókiadás nyilvánosságának és az adózók bővebb felvilágosításának érdekében történik. A lajstrom a nyilvántartói hivatalban a hivatalos órák alatt tekinthető meg s a felszólalások ugyanott nyújthatók be.

— **Az iparos pálya, amelyen boldogulni lehet!** Boldogulni lehet pedig azért, mert azon iparos, aki mesterségét igazán érti és törekvő, nemcsak bizonyos vagyont, hanem kelő tekintélyt is biztosít magának. Az ipartörténet számos oly esetet ismer, hogy szegény kisiparos kiskerető vállalata idővel gyárrá fejlődött, s a szegény igények között élő kisiparos dedunokái milliók urai lettek. — Eddig a jobb családok fiaiknak iparos pályára való adásától rettentésen, de jogosan idegenkedtek, mert az eddigi tanoncnévelés nem volt korszerű, s mert a szülők annak a lehetőségnek voltak kitéve, hogy jól nevelt fiaik nemcsak rossz társaságba kerülve elromlanak, hanem a mester és a segédek által a mesterségben való kiképzéstől visszatartva, különféle más munkára lesznek felhasználva. Ez az állapot Hieronimy volt kereskedelemügyi miniszter egyik rendelkezésével változást szenvedett, amennyiben értesítette az illetékes köröket, hogy a jövő iparos nemzedék szempontjából igen fontosnak tartja a tanoncotthonok létesítését s az ez irányú törekvéseket anyagilag is hajlandó támogatni. E rendelkezés több tanoncotthon létesítését eredményezte, melyek feladata a szülőket fiaik iparos-pálya választásánál tanácsokkal ellátni, a tanoncokat internátusi kezelésben jó és gondos ellátásban, humánus elbánásban és szakszerű nevelésben részesíteni. — Ilyen tanoncotthon Iglón is létesült, mely eltekintve attól, hogy az ország legegészségesebb s legtisztább városainak egyike, azért is érdemel különös figyelmet, mert a helyi viszonyok folytán a tanoncok a német nyelvet is elsajátíthatják annyira, hogy a tanonc-idő lejártá után szakismereteiket e nyelven is gyarapíthatják. — Összefoglalva a mondottakat, a tanoncotthonban a tanonc lakást, ellátást, mosást s gondos nevelést nyer, s e tekintetben a leggondosabb szülői házat is helyettesíti. — A tanonc a műhelyben csak az előre megállapított munkaidő alatt van, a nap többi részét az otthonban tölti. A tanoncotthon folyó évi szeptember 1-én megnyílik. A szülők helyesen cselekszenek, ha fiaik részére az otthonban mielőbb helyet biztosítanak s ez okból a részletes felvilágosítást tartalmazó értesítőt kérik. Mindenre kiható felvilágosítást készséggel nyújt az Iglói Általános Ipartestület Elnöksége.

— **Gyermek kiállításokat** azért rendeznek, hogy az egyes tápanyagok értékét megállapíthassák. A legnagyobb díjak nyertesei azok a szülők, akik elválasztás pillanatától kezdve Phosphatine Faliere-el táplálják a gyermeket, mert ki azzal táplálkozik, szépen fejlődik és nem kap bélhurutot. Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek táplálását az elválasztás idejétől a legtöbbet a világ szerte kedvelt Phosphatine Faliere tápszerrel eszközölhetjük.

— **Birtokváltás.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltás jegyzetett be: Dóczi István és Julia megvették özv. Dóczi Istvánné házrészét 400 koronaért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1913. május 17-től május 25-ig születtek: Vass József, Szanda Mária, Varga Sándor, Balog István, Tóth Margit, Csomán Károly, Kiss Mária Etelka, Korponai Erzsébet. — **Házasságot kötött:** Balogh Béla és Sváby Sarolta. — **Elhaltak:** Dósa Lászlóné Kézmárki Margit 57 éves, Susányi Márton 7 hónapos, Herceg Margit 16 éves, B. Hegedüs István 20 éves.

Egy szorgalmas- és ügyes fiu

mészáros tanoncnak

Huszár Béla mészárosnál, azonnal feivétetik.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden letező háziszert felülmul.

A valódi Centifolia-kenőcs

(ezelőtt úgynevezett csodakenőcs)

EREJE ÉS HATÁSA.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést. Operációkat tesz felestelegessé. Használható nőknél, tejmegindításnál s emelő megkeményedés ellen. Orbánc a bármint elavult bántalmánál, sebes és feltört lábknál, sebeknél, dagadt lábknál, csontszínál is, kard-, szűrt-, lött-, vágott-, zúzott sebeknél, idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, seret, táska stb. mindenféle dagadtatnál, fekélynél, kőnévelésnél, karbunkulusnál, képződéseknél, épp így ráknál, továbbá feregél, vagy rothadásnál, menés által feltört lábknál, bármely égesi sebnél, elfagyott testrészeknél, hosszú betegségeknek előforduló felfekvésnél, nyakdagadatoknál, vérkelekedésnél, tüdőfolyásnál, valamint kipállás ellen gyermekeknek stb. kiváló és biztos gyógyhatású.

Allein echter Balsam aus der Schmeingel-Äpfele-Dr. A. Thierry in Pregrada bei Röhlich Sauerbrunn

Két doboznál kisebbre delés nem lesz sz. lltva. Szétküldés utánvétel, vagy a pénz előzetes beküldése ellenében. Két tégely ára K 3.60. Nagyobb rendelések-nél jelentékeny árengedmény.

Mindenütt ismert egyedül valódi balsam 122 vagy 61 vagy 1 családi uti üveg K 5.60.

B. dapesten kapható: **Török József** gyógyszerárában s a legtöbb gyógytárban. Nagyban kapható: **Thalmayer és Seitz, Kochmester utódai és Radanovits Testvérek** drogériában Budapesten, valamint az ország minden gyógytárában. Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk

THIERRY A. „Örangyal“ gyógyszerárából **PREGRADA** (Rohitsch-Sauerbrunn mellett.)

A már világhírű **Koloszvári (Heinrich)**

Szent László fertőtlenítő

Pipere-szappan

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. Ára 70 fillér.

Báli- és lakodalmi meghívókat, névjegyeket, eljegyzési értesítéseket, mindenféle ipari-és kereskedelmi nyomtatványokat a legolcsóbban készít **Wolf Dezső** könyvnyomdája Kunszentmárton, a gőzfürdővel szemben.

A Gazdasági Takarékpénztár piactéri bérházában egy üzlethelyiség kiadó.

Földeladás.

Szelevény község határában **230 hold első minőségű tiszaréti szántóföld** kedvező fizetési feltételek mellett egészben vagy parcellázva eladó. Tudakozódni a tulajdonos megbizottjánál Elek Jenőnél lehet Szelevényen a község házában.

A SZOLNOKI
„PÁTYOLAT GŐZMOSÓGYÁR”
RÉSZÉRE HELYBEN EGY
ÉLELMES
GYÜJTŐ LEÁNY,
ESETLEG FÉRFI
FELVÉTELIK. JELENTKEZHETNI LAPUNK KIADÓ-HIVATALÁBAN.

Fényképészet

Tizenöt éve Kunszentmártonban jó hírnévnek örvendő fényképészeti műtermem most újonnan van berendezve. Ugyanis ott a legjobb kivitelű fényképek készítenek és pedig, szalon-, táj-, csoport és színes képek. Valamint sarkóba porcellánra égetett képek, ugyancsak

életnagyságu képek

a legjobb kivitelben.

Tisztelettel

Sáray Szabó Albert
fényképész.

Uj fényképészeti műterem

KUNSZENTMÁRTONBAN.

Tisztelettel van szerencsénk tudatni, hogy Kunszentmártonban, egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, jól felszerelt

fényképészeti műtermet

nyitottunk.

Készítünk minden a fényképészethez tartozó munkákat kifogástalan kivitelben. Gyermekfelvételekre kiváló gondot fordítunk.

Fényképnagyításokat, valamint kicsinyítéseket saját műtermünkben felelősség mellett készítünk.

Azonkívül külső felvételeket és égetett porcellán sirméleket is méltányosan vállalunk el.

Magunkat a nagyközönség jóindulatu pártfogásába ajánljuk, kész szolgáljuk:

Tóth és Szilágyi.

Meghívásra — bárhová — vidékre is — kimegyünk.

A fényképészeti műterem Tóth Károly fűszerkereskedő piactéri házának udvarán van.

Kisebb

üzlethelyiség

a Mátyás-király-utcában (volt Weisz Ignác-féle házban) kiadó. Bővebb értesítést ad a Schiffer Jakab Fiai cég.

A m. kir. csendőrlaktanya alatt lévő

magtár

haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos Mátray Lajos.

Keveset használt legújabb rendszerű, modern **billiárd asztal** helyszüke miatt **eladó.** Cim a kiadóhivatalban.

HUFLER ÉS KALECH

nap- és esernyőgyár

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9 sz.

Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű **nap- és esernyőkben.** Nagy választék valódi **francia fűzőkben.** Nagy raktár **szőrmeárkban.** Javítások és áthuzatok a legolcsóbb árak mellett elfogadhatnak, ugyancsak mindenféle átalakítások. **Rendelések** posta útján eszközölhetnek.

A legpraktikusabb **Bot-ernyő 7 korona.** Saját találmányu **patent fűző 5 korona.**

Tej, tejfel

a Schreiber testvérek uradalmából mindennap 6 órától,

TURÓ

minden héten kétszer, **szerdán és pénteken** kapható

Molnár János

fűszer- és csemekereskedésében

Kunszentmárton.

Eladó

egy garnitur szalon, asztallal együtt, mangorló egy személyre, egy 9 fiókos íróasztal és két ajtószárny. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Az érben 1198 □-öl, öt éves

termő szőlő és gyümölcsös szabad kézből eladó. — Értekezhetni dr. Talányi Ottó tulajdonossal.

Kiss György és József piactéri házában, a templommal szemben, **EGY LAKÁS KIADÓ.**

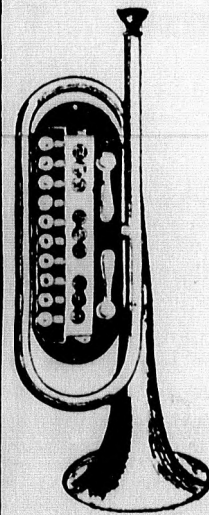
Használt ajtók és kirakat **eladó.** Cim a kiadóban.

Hirdetés.

Néhai Radimetzki Kálmán örökösének pusztagyulai, közvetlen Kunszentmárton alatt **55 1/2 köblös elsőminőségű szántóföldje** örökáron **eladó.** Van benne 10 köblös igen jó here is. — Értekezni lehet Radimetzki Kálmán városi adótisztval Szentesen. Czéház-utca 1 sz. (Ipartestület mellett.)

Ujdonság!

Csoda réztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csoda réztrombita” rendkívül erős, **vastag sárgaréz**ből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós **billentyűkkel** ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos **ajándékkal csak 6 k.**

Wagner

Hangszer Király

országzserte elismert elsőrangú hangszer áruháza Budapest, József-körút.

Képes hangszerárjegyzék ingyen

Óvás! Figyelem a pontos címre.

Bodzás József és Fia

ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOSOK,
KUNSZENTMÁRTON, SZÉCHENYI-UT.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

asztalos műhelyünket

tetemesen megnagyobbítottuk, ahol mindennemű

épület- és butormunkákat, a legjobb kivitelben és legpontosabban készítünk. — Kérjük a nagyérdemű közönség további nagybecsült pártfogását, s maradtunk kiváló tisztelettel

Bodzás József és Fia.

1639/1913 tk. sz.

Hirdetmény.

Tiszakürt községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX. az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítettén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, akik valamely teher-tétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1913 évi november hó 30 napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elteite után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hónap alatt, vagyis 1913 évi november hó 30 napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1913 évi november hó 30 napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kunszentmártoni kir. jbiróság, mint tkvi. hatóság 1913 május hó 7.

Dr. Pokomándy
kir. járásbíró.

Csak február 30-án

nem veszi hasznát a háziasszony a „HÁZTARTÁS“-nak, de az év minden más napján nagy örömmel és érdeklődéssel tanul és szórakozik ebből a pompás lapból. A Kürthy Emilné szerkesztésében megjelenő 19 esztendő ujság a jó háziasszonynál nélkülözhetlen. A háziasszony birodalma a „HÁZTARTÁS“-nak, tehát április 1-től szeptember végéig 6 koronával, akkor ingyen, minden ráfizetés nélkül bérmentve megkapja a „HÁZTARTÁS KÖNYVTÁRA“-t, most megjelent husz kötetét, amelyből két hónap alatt 400,000 példány fogyott el. Ingyenes mutatványszámot kívánatra készséggel küld a

Háztartás kiadóhivatala

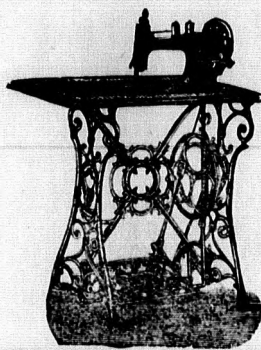
BUDAPEST, II, Margitkörut 5/B.

Kerékpározók

figyelmébe ajánlom, hogy az elismert kitűnő minőségű

ALFA KERÉKPÁROK

egyedárusítását képviselem,

Kunszentmárton és környékére tehát ezen gyártmányu kerékpárok **kizárólag** csak nálam kaphatók.

Varrógép, kerékpár, gramofon és lemezek gyári raktára. Gummik és mindenféle alkatrészek raktáron. Óra-ékszer, látszerárak, tajtpipa és chinai ezüstárak nagy raktára.

Tisztelettel

DÉVAI JENŐ

KUNSZENTMÁRTON.

A tavaszi idényre

divatos női kalapok, kalapformák megérkeztek

Silberstein T.

divatárusnő,

Kunszentmárton, a új zsidótemplom mellett.

Átalakítások, javítások gyorsan és ízletesen eszközöltnék.

Első minőségű **falitéglát**

és

fedélcserépet

napi áron szállít bármely mennyiségben

Kunszentmártoni Községi Téglagyár.

Ferenzy József.

**KOLLARIT-
BŐRLEMEZ** KAUSUK KOMPOZITÓVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

KOLLARIT- BŐRLEMEZ

kausuk kompozitioval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

VÉGTELENÜL TARTÓS.

Régi zsidótemetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mézslével bekenni nem kell.

Szolnokon kapható:

Mezőgazdasági Szövetkezetnél.